

DLACZEGO SIĘ WSTYDZIMY
I JAK SOBIE Z TYM RADZIĆ?
UTRWALENIE PISOWNI
WYRAZÓW Z „H” I „CH”

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Dlaczego się wstydzimy i jak sobie z tym radzić? Utrwalenie pisowni wyrazów z „h” i „ch”.

Cele główne:

- uświadomienie uczniom powodów odczuwania wstydu,
- wdrażanie dzieci do budowania własnej odwagi w celu przezwyciężenia wstydu,
- rozwijanie umiejętności konstruowania dobrych rad,
- utrwalenie zasad pisowni wyrazów z „ch” i „h”,
- doskonalenie emocjonalno-społecznej sfery rozwoju uczniów.

Cele operacyjne – uczeń:

- opowie o swoich odczuciach po występie w roli, zaproponuje rozwiązania trudnej sytuacji, będzie współpracował z partnerem, zapamięta nowe słownictwo, napisze poprawnie wyrazy z „ch” i „h”, dokona samokontroli, skoncentruje się na zadaniu, zapanuje nad emocjami.

Metody:

dywanik pomysłów, burza mózgów, pracy we współpracy, waloryzacyjne.

Formy pracy:

zbiorowa, w parach, w grupie.

Środki dydaktyczne:

maskotki: Hałasusia i Cichusia, wyrazy na czarnym i brązowym tle.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – radzenie sobie ze wstydem, wczuwanie się w stany emocjonalne bohatera, współdziałanie, poprawne zapisanie wyrazów z „ch” i „h”.
2. **Rozmowa w kręgu;** nauczyciel pyta uczniów o uczucie wstydu i doświadczenia z nim związane.
3. **Słuchanie ze zrozumieniem.** Nauczyciel zaprasza do klasy **Cichusia**, który opowiada o przygodzie swojego brata podczas ich wspólnego pobytu na obozie harcerskim. Opowiada w jego imieniu i jednocześnie prezentuje na tablicy wyrazy z „ch” i „h”: „**Hałasus** od dawna się wahał, czy zostać druhem. Gotowy był się poświęcić i zamieszkać w tym słowie na końcu. Gdy razem z **Otwartusiem** zdali egzamin na druha, od razu wybrali się na obóz, który zorganizował Próźniak. Zrobił

go w swoim królestwie blisko harcówki i lasu sosnowego określanego nazwą bór. **Otwartuś** natychmiast zajął się drużynami razem z Żarusiem. Natomiast Porządniś pilnował wszystkich harcerzy. Był naczelnikiem, czyli harcmistrzem. Ja jak zwykle byłem wychowawcą grupy zuchowej. **Hałasus** pragnął zdobyć kolejne sprawności, więc zajmował się tylko sobą. Kiedy Porządniś ogłosił zabawę w podchody, **Hałasus** natychmiast biegł jako pierwszy i już miał trop. Zatrzymał go jakiś odgłos. To ja zawołałem: »zuchy«, a echo ciągle powtarzało: »uchy, uchy«. Co robi mój brat **Hałasus**? Wdrapuje się na wierzchołek drzewa. Po co? Czy tam jest jakiś trop? Siedzi tam i krzyczy: »Uciekajcie, nie słyszeliście? Idą duchy!«. Pod drzewem zjawily się moje zuchy, wszystko widziały i słyszały i teraz pękają ze śmiechu, nazywają go tchórzem. Nie mogłem wytrzymać i śmiałem się razem z nimi. To była taka komiczna sytuacja! **Hałasus** zawstydził się i schodząc, mówił do nas nieładnym tonem: »No, co? Każdy się czegoś boi, ale to nie świadczy o tym, że jestem tchórzem. Przestańcie się śmiać, maluchy. No, proszę, czy wasz wychowawca jest dobrze wychowany?«. Powiedział mi, że w podchody już się nigdy nie pobawi, a na wierzchołek drzewa długo nie spojrzy. Nie zaprzyjaźni się też z echem. To była dla niego ogromnie ośmieszająca sytuacja!"

4. **Analiza i porządkowanie informacji.** Uczniowie w grupach odtwarzają przebieg zdarzeń. Każdy z uczniów odgrywa rolę **Hałasusia**, następnie rozmawiają w kręgu na temat zaistniałej sytuacji i samopoczucia głównego bohatera. Ocena zachowania wszystkich uczestników zajęcia. Próba odpowiedzi na pytanie: „Dlaczego wszyscy się śmiali, na czele z wychowawcą?”.
5. **Kreatywne rozwiązywanie problemów. Szukanie dobrego rozwiązania zaistniałej sytuacji.** Burza mózgów.
6. **Praca w zespółach.** Ponowne odegranie scenki tak, aby odzwierciedlić zaproponowane rozwiązania, np. **Hałasus** obraca zajście w żart, wychowawca ratuje sytuację itp.
7. **Praca w parach:** stworzenie listy rad dla osób wstydliwych. Uczniowie konstruują wpis do dywanika pomysłów.
8. **Utrwalenie wyrazów z „ch” i „h”.** Podział na te „miłe” i „niemiłe” **Hałasusiowi**. Odnoszenie ich treści do opowieści **Cichusia**. Tworzenie rozsypank wyrazowych. (Tę i inne propozycje oraz scenariusz przedstawienia można znaleźć w: Pasymowska Renata, *Program nauczania ortografii w klasach I–III. Moi przyjaciele z Literkowa*, Impuls, Kraków 2017).
9. **Napisanie twórczego dyktanda**, które współtworzą uczniowie. Dokonanie samokontroli i oceny koleżeńskiej. Uczniowie redagują motywujące komentarze pod pracami rówieśników.
10. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa na temat radzenia sobie ze wstydem.

Komentarz metodyczny

Umożliwienie uczniom ze SPE przeżywania, a także możliwości występowania w roli sprawi, że treści zostaną zapamiętane trwalej.